

Lausunto SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan 400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lupa- ja valvontajaosto 01.03.2023 § 20

151/11.03.07/2022

Valmistelija Ympäristötarkastaja Niini Tuikkanen

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyynnön 9.1.2023 mukaisesti Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa pyydetään SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan 400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (POPELY/3028/2021).

SSAB Europe Oy:n 400 kV voimajohtohanke on edennyt YVA-menettelyssä vaiheeseen, jossa arviointiselostus on asetettu nähtäville ja siihen pyydetään lausuntoja ja mielipiteitä 13.3.2023 mennessä. Tämän jälkeen yhteysviranomaisen (ELY) tulee antaa kahden kuukauden sisällä oma perusteltu päätelmänsä hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista ja sen riittävydestä. Perustellussa päätelmässään yhteysviranomainen esittää yhteenvedonsa annetuista lausunnoista ja mielipiteistä.

Hankkeen YVA-ohjelmasta pyydettiin lausuntoja talvella 2022, johon Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen antoi oman lausuntonsa (Lupa- ja valvontajaosto 2.3.2022 § 19). YVA-menettelyn kuluessa hankkeen reittivaihtoehdoista on jätetty pois vaihtoehdot 1B ja 2C, sekä lisäksi reittivaihtoehtoa 2B on siirretty muutamassa kohdassa hieman. Menettelyn aikana on suunnitelma myös tarkentunut mahdollisesti myöhemmin vaadittavan toisen voimalinja reitin suhteen. Fingrid on esittänyt, että mikäli SSAB toteuttaa kaksi 400 kV voimajohtolinjaa, niin tulee ne vetää rinnakkain samassa voimajohtokäytävässä. Tämä YVA-selostus tarkastelee vaikutuksia kahden rinnakkaisen voimajohdon osalta. Tarve toiselle linjalle riippuu päätöksestä rautasiemen tuotantopaikan suhteen, joka ratkeaa viimeistään 2028. Tällöin mahdollisen toisen 400 kV voimajohtolinjan rakentaminen alkaisi aikaisintaan 2032.

YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot:

- VE0, jossa hanketta ei toteuteta
- VE1, jossa voimajohto toteutetaan välille Raahen Terästehdas - Siikajoen sähköasema
  - o linjavaihtoehto 1A: 42,6 km
  - o linjavaihtoehto 1C: 36,9 km
- VE2, jossa voimajohto toteutetaan välille Raahen Terästehdas - Pyhäjoen Hanhelan sähköasema
  - o linjavaihtoehto 2A: 35,1 km
  - o linjavaihtoehto 2B: 23,1 km

Vaihtoehtojen tarkastelussa käytetty voimajohtojen vaatima maastokäytävien leveys on 103 metriä, jossa kaksi 400 kV linjaa on sijoitettu rinnakkain. Reitin alkuosassa, noin 1,3 km matkalla, on tarkastelussa käytetty korkea kaksoisjohtopylvästä, jonka vaatima maastokäytävän leveys on 54 metriä.

Voimajohtohankkeen YVA-selostusta koskeva aineisto on nähtävillä osoitteessa www.ymparisto.fi/SSABRaahe400kvvoimajohtoyva

Liitteet	Lausuntopyyntö 9.1.2023
Esittelijä	Johtava ympäristötarkastaja Tuikkanen Niini
Päätösesitys	Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen esittää lausuntonaan, että SSAB:n 400 kV:n voimajohtohanketta koskeva YVA-selostus on pääasiassa kattava ja selkeä. Voimajohdon reittivaihtoehtojen vertailu osa-alueittain sekä kokonaisuutena on toteutettu ymmärrettävästi. Myös hankkeen tiedottaminen ja osallistaminen ovat olleet hyvällä tasolla.

Vaihtoehtojen ilmastovaikutusten yhteistarkastelussa ilmenee selvästi, että hankkeen toteuttamatta jättäminen (VE0), joka estäisi SSAB Raahen tehtaan vihreän siirtymän, aiheuttaisi suurimmat kielteiset vaikutukset. Reittivaihtoehtojen osalta vaikutukset ovat suoraan suhteessa rakennettavan voimajohtolinjan pituuteen, sekä reitin alta poistettavan puuston määrään.

Voimajohdon reittivaihtoehtojen vaikutuksia asutukseen ja maisemaan on esitelty ja vertailtu selkeästi. Vaihtoehtoilla 1C ja 2A olisi selkeitä negatiivisia vaikutuksia muutamaa alueen asukkaaseen, etenkin tilanteessa, jossa molemmat voimajohtolinjat toteutuisivat.

Vaihtoehtojen vaikutuksia luontoon ja eläimistöön on tarkasteltu selvitysten avulla. Toteutettuja selvityksiä ovat mm. linnusto-, luontotyyppi-, kasvillisuus-, viitasammakko- ja liito-oravaselvitykset. Kaikilla reittivaihtoehtoilla arvioidaan olevan vähäinen tai kohtalainen kielteinen vaikutus luontoon, linnustoon ja muuhun eläimistöön. Pidemmällä reittivaihtoehtoilla (1A ja 1C) vaikutusalue on suurempi ja arvokkaita luontokohteita on reitin varrella enemmän. Toisaalta lyhyemmät reittivaihtoehdot (2A ja 2B) ovat enimmäkseen tai kokonaan uutta maastokäytävää, joka lisää elinympäristöjen pirstaloitumista.

Haittavaikutuksia luontoon ja ympäristöön tulee pyrkiä lieventämään huolellisella pylväspaikkojen sijoittelulla, sekä muilla mahdollisilla keinoilla, kuten käyttämällä huomiopalloja ehkäisemään muuttolintujen ja petolintujen törmäyksiä johtoihin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että reittivaihtoehdot 1A ja 1C ylittävät tärkeät pohjavesialueet (Koivulankangas-Keltalankangas ja Palokangas-Selänmäki), mutta selostuksessa hankkeen vaikutuksia on käsitelty verrattain suppeasti. Selostuksessa ei ole esitetty reittivaihtoehtoja suhteessa pohjavesialueiden vedenottamoihin ja niiden lähisuoja-alueisiin. Selostuksessa ei ole myöskään käsitelty kyseisten pohjavesialueiden vedenpinnan syvyyttä suhteessa suunniteltujen perustusten rakenteeseen. Alueille on ominaista hyvin korkea pohjaveden pinnan taso, joka tulisi huomioida.

Muilta osin ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta.

Päätös

Hyväksyi esityksen.

Lupa- ja valvontajaosto lausui lisäksi, että maisema- ja luontoarvojen vaikutus Piehinkijoen osalta tulee ottaa huomioon 2B-vaihtoehdon osalta.